

termeni ca *заднеязычный* 'posterolingual', *затворный* 'occlusiv', *звательный* 'vocativ', *кириллица* 'alfabetul chirilic' etc.

O mențiune specială se cuvine receptivității *Dicționarului* la formațiile neologice lexicale. Este vorba de cuvinte-titlu ca *битник* 'beatnic', de cele care reprezintă neologisme semantice — *избыточный*, sensul 2., *redundant*; *большой*, sensul 4., *adevărat, veritabil, autentic*; sau de neologisme frazeologice cum ar fi *голубой экран* 'micul ecran'.

Trăsăturile enumerate mai sus, care se desprind cu ușurință în timpul consultării *Dicționarului*, se regăsesc în covârșitoarea majoritate a articolelor. Ținem totuși să cităm următoarele: *ветер, домашний, женский* (mai ample decât în lucrările existente), *и²* (inserat pentru prima oară în articol, separat, ca omonim), *из-за* (cu un sens nou — al 6-lea: *de dragul*); *побежать* (cu trei sensuri noi, nefixate pînă acum: *a se repezi*; *a începe să teargă*; *a începe să curgă, a începe să lungece*), *раньше, самый, себя, сам, старший* (la care remarcăm calitatea traducerilor) etc.

La p. 13–16 sînt inserate considerații utile privind alfabetul limbii ruse. Acestea au menirea de a contribui la răspîndirea pe scară largă a principiilor și procedeele concrete de transliterație românească și internațională a cuvintelor rusești, precum și la statornicirea unei citiri corecte a literelor, luate separat (de exemplu, în cadrul unor compuse abreviate). Necesitatea adoptării unor principii unice de transliterație, pentru care se pronunță numeroși lingviști, de pildă Al. Rosetti¹, se impune astăzi tot mai mult ținînd seama de cerințele ridicate în diferitele sectoare ale cercetării științifice de specialitate.

În cadrul sistemului de transliterație internațională, în ce privește litera rusească *х* (citită 'ha'), autorul optează pentru redarea ei prin *ch*, care figurează în unele alfabetice slave (de ex., în cehă) și este larg răspîndit, deși în paranteză se prezintă și procedeul facultativ, mai puțin uzual, de redare prin *x*. Pentru litera *э* se propune pentru prima dată transliterația prin *é* (grafie folosită de slaviștii scandinavi) sau *ê* (întrebuințată de slaviștii americani și canadieni). Aceasta pentru a deosebi, în transliterație, rus. *э* de *e* cu care, datorită vechiului sistem, era adesea confundat.

La p. 15 autorul propune unificarea sistemului de transliterație practică (românească), în special în cazurile literelor *х, ъ* și *ь* în redarea cărora se constată inconsecvențe.

Ne-am îngădui, în încheiere, să facem cîteva observații de care autorul ar putea ține seama la o eventuală reeditare.

Principiul fixării în articole de dicționar a formei verbale de pers. I sing. prez. sau viit. simplu are merite care nu mai necesită comentarii. Ni se pare că, dacă la aproape toate verbele nu era necesar să figureze și formele de la alte persoane, la unele, însă, aceasta se impunea prin însăși destinația lucrării — instrument de lucru. Avem în vedere verbe ca *дать* '(a) da' la viitor simplu: *дам, дашь, даст, дадим, дадите, дадут*.

Dezideratul nostru ar putea fi desigur extins, în sensul că unele verbe care la pers. II sing. prez. sau viitor simplu (cum sînt: *лечь: лягу, ляжешь; бежать: бегу, бежишь, бегут*) au forme care pot fi mai greu deduse, în

¹ Al. Rosetti, *Introducere în fonetică*, Ediția a 3-a, revăzută și adăugită, București, 1963.